

Dosarul nr. 2r-103/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător N. Mazur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători V. Clima, A. Malîi și E. Palanciuc; V. Negru, A. Malîi și E. Palanciuc)

DECIZIE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Crețu împotriva lichidatorului „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolabilitate, Valeriu Popa, și Mariei Trifan, intervenient accesoriu BC „ProCredit Bank“ SA, cu privire la anularea procedurii de organizare și vânzare la licitație a bunului imobil, precum și a contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil,

împotriva încheierii din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, împotriva hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și s-a acordat apelantei Maria Crețu un termen pentru lichidarea neajunsurilor și împotriva încheierii din 21 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat,

c o n s t a t ă :

La 26 februarie 2016, Maria Crețu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lichidatorului „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolabilitate, Valeriu Popa, și Mariei Trifan cu privire la anularea procedurii de organizare și vânzare la licitație a patrimoniului „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolabilitate, și anume a casei de locuit amplasate pe XXXXX, nr. cadastral XXXXX, precum și anularea contractului de vânzare-cumpărare a casei de locuit din 03 iulie 2015, încheiat între lichidatorul „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolabilitate, Valeriu Popa, și Maria Trifan (vol. I, f.d. 3-4).

Prin încheierea protocolară din 15 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul

Centru, a fost introdusă în proces în calitate de intervenient accesoriu BC „ProCredit Bank“ SA (vol. I, f.d. 91-92).

Prin hotărârea din 04 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Maria Crețu împotriva lichidatorului „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolvență, Valeriu Popa, și Mariei Trifan, intervenient accesoriu BC „ProCredit Bank“ SA, cu privire la anularea procedurii de organizare și vânzare la licitație, precum și a contractului de vânzare-cumpărare (vol. I, f.d. 215-220).

La 11 iunie 2018, Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, a declarat apel împotriva hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (vol. I, f.d. 214).

Prin încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, împotriva hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și s-a acordat apelantei Maria Crețu un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 37 500 lei (vol. I, f.d. 225-227).

La 26 septembrie 2018, apelanta Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, a depus cerere privind scutirea de plata taxei de stat în sumă de 37 500 lei și 112, 5 lei (vol. I, f.d. 231).

Prin încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea înaintată de apelanta Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, cu privire la scutirea de plata taxei de stat (vol. I, f.d. 235-237). S-a acordat apelantei Maria Crețu un termen suplimentar de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru lichidarea neajunsului, și anume: prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 37 500 lei.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, împotriva hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (vol. I, f.d. 242-243).

La 10 decembrie 2018, Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, a declarat recurs împotriva încheierilor din 05 septembrie 2018 și 21 noiembrie 2018 ale Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a acestora și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru soluționarea problemei invocate (vol. I, f.d. 248).

În motivarea recursului, recurenta Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, a susținut că la depunerea cererii de chemare în judecată, a achitat taxa de stat în sumă de 150 lei, ceea ce corespunde art. 3 pct. 1) lit. e) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992.

Recurenta a indicat că este pensionară, fapt confirmat prin copia legitimației de pensionar, anexată la materialele dosarului.

Cu referire la încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, recurenta a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care urma a fi aplicată.

Aici, recurenta a făcut trimitere la art. 83 alin. (2) din Codul de procedură civilă și la art. 3 pct. 1) lit. a) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992.

La 23 ianuarie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților lichidatorului „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolvență, Valeriu Popa, și Mariei Trifan copia cererii de recurs depuse de Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat (vol. II, f.d. 2).

Intimații lichidatorul „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolvență, Valeriu Popa, și Maria Trifan nu au depus referințe la recursul declarat de Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Art. 368 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.

Astfel, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a început să curgă din data comunicării încheierii din 21 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În fișa de însoțire nr. 12283 din 29 noiembrie 2018 este indicat că, Curtea de Apel Chișinău a expediat copia încheierii din 21 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în adresa recurente Mariei Crețu și a avocatului Cristian Zagnat la data de 29 noiembrie 2018 (vol. I, f.d. 244). Însă, probe ce ar confirma recepționarea încheierii din 21 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău de către recurenta Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, la materialele dosarului lipsesc.

În afară de aceasta, Colegiul relevă că încheierea din 21 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe portalul instanțelor naționale de judecată la data de 26 noiembrie 2018.

Astfel, Colegiul consideră că recurenta Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, care a declarat recursul la 10 decembrie 2018, s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de declarare a recursului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, urmează a fi admis, a casa încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea în care s-a acordat apelantei Maria Crețu un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 37 500 lei și încheierea din 21 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la faza soluționării chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel depuse de Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, împotriva hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din următoarele raționamente.

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă stipulează că instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Colegiul constată că la 26 februarie 2016, Maria Crețu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lichidatorului „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolvență, Valeriu Popa, și Mariei Trifan cu privire la anularea procedurii de organizare și vânzare la licitație a patrimoniului „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolvență, și anume a casei de locuit amplasate pe XXXXX, nr. cadastral XXXXX, precum și anularea contractului de vânzare-cumpărare a casei de locuit din 03 iulie 2015, încheiat între lichidatorul „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolvență, Valeriu Popa, și Maria Trifan (vol. I, f.d. 3-4).

Prin hotărârea din 04 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Maria Crețu împotriva lichidatorului „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolvență, Valeriu Popa, și Mariei Trifan, intervenient accesoriu BC „ProCredit Bank“ SA, cu privire la anularea procedurii de organizare și vânzare la licitație, precum și a contractului de vânzare-cumpărare (vol. I, f.d. 215-220).

La 11 iunie 2018, Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (vol. I, f.d. 214).

Prin încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, împotriva hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, și s-a acordat apelantei Maria Crețu un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 37 500 lei (vol. I, f.d. 225-227).

La 26 septembrie 2018, apelanta Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, a depus cerere privind scutirea de plata taxei de stat în sumă de 37 500 lei și 112, 5 lei (vol. I, f.d. 231).

De asemenea, la 26 septembrie 2018, apelanta Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (vol. I, f.d. 232-234).

Prin încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea înaintată de apelanta Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, cu privire la scutirea de plata taxei de stat (vol. I, f.d. 235-237). S-a acordat apelantei Maria Crețu un termen suplimentar de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru lichidarea neajunsului, și anume: prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 37 500 lei.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, împotriva hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta Maria Crețu nu a prezentat în termenul stabilit de instanța de apel dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 37 500 lei (vol. I, f.d. 242-243).

Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În speță, instanța de apel a constatat existența a două neajunsuri în sensul art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă: lipsa apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 37 500 lei.

Deși recurenta Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, a solicitat casarea integrală a încheierii din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul reține că această încheiere este legală și întemeiată în partea acordării apelantei Maria Crețu a unui termen pentru prezentarea apelului motivat, deoarece la data emiterii încheierii, apelanta respectivă a depus doar cererea de apel nemotivată.

În continuare, Colegiul va supune examinării încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea acordării apelantei Maria Crețu a unui termen pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 37 500 lei.

Art. 84 din Codul de procedură civilă prevede că se impune cu taxă de stat cererea de apel.

Art. 2 alin. (1) pct. 1 din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992 statuează că taxa de stat se încasează pentru cererile de apel.

În conformitate cu art. 3 pct. 1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererea de apel, tariful taxei de stat se stabilește la cuantumul de 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea în instanța judecătorească a cererii de chemare în judecată.

Conform art. 3 pct. 1) lit. a) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererea de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, tariful taxei de stat se stabilește la cuantumul de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25 000 lei de la persoanele fizice.

În speță, litigiul are caracter patrimonial, or acesta vizează drepturi patrimoniale, și anume dreptul de proprietate asupra casei de locuit amplasate pe XXXXX, nr. cadastral XXXXX, drept al cărui conținut poate fi evaluat în bani.

Totodată, Colegiul subliniază că în conformitate cu art. 87 alin. (1) lit. k) din Codul de procedură civilă, valoarea acțiunii se determină din valoarea fiecărei pretenții aparte – în acțiunile care constau din mai multe pretenții de sine

stătătoare.

Din materialele dosarului, Colegiul reține că acțiunea înaintată de reclamanta Maria Crețu împotriva lichidatorului „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolvență, Valeriu Popa, și Mariei Trifan, intervenient accesoriu BC „ProCredit Bank“ SA, este compusă din două pretenții: anularea procedurii de organizare și vânzare la licitație a patrimoniului „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolvență, și anume a casei de locuit amplasate pe XXXXX, nr. cadastral XXXXX, precum și anularea contractului de vânzare-cumpărare a casei de locuit din 03 iulie 2015, încheiat între lichidatorul „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolvență, Valeriu Popa, și Maria Trifan (vol. I, f.d. 3-4).

Aici, Colegiul observă că în contradicție cu soluția instanței de apel, acțiunea dedusă judecătii nu constă din pretenții de sine stătătoare. Or, pretenția reclamantei Maria Crețu privind anularea contractului de vânzare-cumpărare a casei de locuit din 03 iulie 2015, încheiat între lichidatorul „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolvență, Valeriu Popa, și Maria Trifan, nu este o pretenție de sine stătătoare și depinde nemijlocit de soarta juridică a pretenției principale a reclamantei Maria Crețu, care constă în anularea procedurii de organizare și vânzare la licitație a patrimoniului „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolvență, și anume a casei de locuit amplasate pe XXXXX, mun. Chișinău, nr. cadastral XXXXX.

În consecință, având în vedere că acțiunea înaintată de Maria Crețu împotriva lichidatorului „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolvență, Valeriu Popa, și Mariei Trifan, intervenient accesoriu BC „ProCredit Bank“ SA, nu constă din pretenții de sine stătătoare, instanța de apel nu urma să aplice prevederile art. 87 alin. (1) lit. k) din Codul de procedură civilă și să concluzioneze că fiecare dintre pretențiile nominalizate urmează a fi taxată separat.

Astfel, doar pretenția principală a reclamantei Maria Crețu, adică pretenția ce ține de anularea procedurii de organizare și vânzare la licitație a patrimoniului „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolvență, și anume a casei de locuit amplasate pe str. Crinilor nr. 18, mun. Chișinău, se impune cu taxă de stat.

În baza celor expuse, Colegiul relevă că la depunerea de către apelanta Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, a cererii de apel împotriva hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, apelanta Maria Crețu urma să achite taxa de stat în cuantum de 75% din taxa pe care aceasta urma să o achite la depunerea cererii de chemare în judecată, și anume 3% din valoarea casei de locuit amplasate pe XXXXX, nr. cadastral XXXXX, ceea ce constituie suma de 18 750 lei.

Așadar, încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată în partea acordării apelantei Maria Crețu a unui termen pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 37 500 lei, deoarece instanța de apel eronat a calculat cuantumul taxei de stat pe care apelanta Maria Crețu urma să o plătească la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen

indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În speță, Colegiul reține că este neîntemeiată și încheierea din 21 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, or aceasta a fost emisă drept urmare a neîndeplinirii în termen de către apelanta Maria Crețu a indicației instanței de apel privind prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 37 500 lei, indicație care, după cum a fost indicat mai sus, nu corespunde legislației în vigoare.

Astfel, după cum a fost menționat supra, pentru cererea de apel împotriva hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, apelanta Maria Crețu urma să achite taxa de stat în sumă de 18 750 lei.

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, consfințit de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în cadrul soluționării chestiunii privind plata taxei de stat, instanțele judecătorești urmează să examineze cu minuțiozitate fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal”.

Colegiul subliniază că este desuetă și nu produce efecte juridice încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea acordării apelantei Maria Crețu a unui termen pentru prezentarea apelului motivat, cât și încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La noua soluționare a chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel depuse de Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, împotriva hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și soluționând problema intentării procedurii de apel, să emită o încheiere legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, urmează a fi admis, a casa încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea în care s-a acordat apelantei Maria Crețu un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 37 500 lei și încheierea din 21 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la faza soluționării chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel depuse de Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, împotriva hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian

Zagnat.

Se casează încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea în care s-a acordat apelantei Maria Crețu un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 37 500 lei și încheierea din 21 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Crețu împotriva lichidatorului „Imperia Telcom“ SRL în proces de insolvență, Valeriu Popa, și Mariei Trifan, intervenient accesoriu BC „ProCredit Bank“ SA, cu privire la anularea procedurii de organizare și vânzare la licitație a bunului imobil, precum și a contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil, și se restituie cauza la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la faza soluționării chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel depuse de Maria Crețu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, împotriva hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătoria

Maria Ghervas

Nina Vascan